

Motion till riksdagen 2011/12:Ju365

av **Otto von Arnold (KD)**

Civilkuragelag

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad som anförs i motionen om att införa en lag om skyldigheten att bistå den som är nödställd.

Motivering

Få saker kan verka så hämmande på människors vardag som rädslan för att utsättas för brott. Även om andelen människor som i den nationella trygghetsundersökningen (NTU) säger sig vara otrygga eller oroliga för att utsättas för brott har minskat sedan 2006, lever fortfarande oacceptabelt många människor med en oro för att utsättas för brott. Denna rädsla kan ta sig många olika uttryck och förekomma i vitt skilda sammanhang. Det kan t.ex. handla om att inte våga röra sig ute på stan efter att mörkret har fallit, eller rädslan för inbrott eller överfall i en ensligt belägen gård på landet. Storstad eller glesbygd spelar ingen roll – otryggheten kan finnas där ändå och hämma människors liv och livskvalitet.

Den mångfasetterade problembilden gör ”vardagsotryggheten” svår att bemästra. Om vi ska kunna skapa ett tryggare samhälle kräver det allas medverkan. Vi kan inte uteslutande lämna över ansvaret till stat och myndigheter. I svensk rätt finns inte någon allmän skyldighet att bistå personer som befinner sig i livsfara eller i allvarlig fara för sin hälsa. Under senare år har frågan om skyldighet att agera för att bistå nödställda personer åter blivit aktuell, framförallt eftersom den lyfts upp och diskuteras av kristdemokratiska företrädare. Alliansregeringen gick Kristdemokraterna till mötes och tillsatte en utredning 2009 om möjligheten att införa en lagstadgad skyldighet för var och en att efter förmåga ingripa när någon är i nöd, ibland kallat en civilkuragelag.

Kristdemokraterna har länge förespråkat en lag som uppmuntrar civilkurage. Vi vill skapa ett samhälle där var och en är engagerad i sin omgivning

Fel! Okänt namn på

och bryr sig om sina medmänniskor. Ska vi skapa ett tryggare samhälle kräver det alla människors medverkan, vi kan inte enbart lämna över ansvaret till samhällets institutioner.

Kristdemokraterna har länge sett behovet av en lag som kriminaliserar underlåtenhet, eftersom det i svensk rätt inte finns någon allmän skyldighet att bistå personer som befinner sig i livsfara eller i allvarlig fara för sin hälsa. I utredningen, som presenterades i mars, avråds dock från att införa en civilkuragelag. Jag menar dock att utredningen missar grundprincipen bakom viljan att införa en civilkuragelag. För att citera Zaremba i Orättens rötter (i Moderna tider 1995/96): ”Är det inte något principiellt vidrigt i att svensk rätt inte betraktar det som kriminellt att titta på ett barn som drunknar i en vattenpöl, om barnet kan räddas med en mycket ringa insats?”

Jag tror att en lag som tydligt säger att du är skyldig att hjälpa din medmänniska skulle kunna bidra till att fler både kände och tog sitt ansvar. En sådan lag skulle kunna ge ökad drivkraft att handla för att hjälpa. Kanske skulle attityder förändras och därmed ge oss ett bättre samhällsklimat.

Därför vill vi införa en ny lag om civilkurage som innebär en skyldighet att utifrån egna förutsättningar ingripa för att hjälpa en medmänniska i nöd.

Stockholm den 4 oktober 2011

Otto von Arnold (KD)